

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ**

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΚΥ.Σ.ΟΙ.Π

**“Πρόταση δράσεων για την ενίσχυση της Βιομηχανίας
στο πλαίσιο του Αναπτυξιακού Σχεδίου για την
επανεκκίνηση της Ελληνικής Οικονομίας”**

11 Απριλίου 2016

Με την Απόφαση υπ' αριθμόν 12011/39/02.02.2016 της Υφυπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού αρμόδιας για θέματα Βιομηχανίας κας Θ. Τζάκρη, συστήθηκε το «Συντονιστικό Συμβούλιο Βιομηχανικής και Επιχειρηματικής Πολιτικής με την επωνυμία Φόρουμ Βιομηχανίας», το οποίο λειτουργεί υπό την εποπτεία της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού.

Το «Φόρουμ Βιομηχανίας» αποτελεί συντονιστικό όργανο για θέματα βιομηχανικής και επιχειρηματικής πολιτικής και έχει αποκλειστικά γνωμοδοτικό και συμβουλευτικό χαρακτήρα. Λειτουργεί ως βασικό υποστηρικτικό εργαλείο για την επεξεργασία, τη διαμόρφωση και την υποβολή προτάσεων και θέσεων προς την πολιτεία, με στόχο την άμεση ανάκαμψη και ανάπτυξη της μεταποιητικής και επιχειρηματικής δραστηριότητας στη χώρα.

Το «Φόρουμ Βιομηχανίας» επεξεργάζεται και εισηγείται μέτρα, δράσεις και ενέργειες για την εφαρμογή των κατάλληλων πολιτικών και στρατηγικών επιλογών της διοίκησης στην αναπτυξιακή πορεία της εθνικής οικονομίας.

Σκοπός του «Φόρουμ Βιομηχανίας» είναι ο συντονισμός όλων των οικονομικών, κοινωνικών και παραγωγικών εταίρων της χώρας που αναπτύσσουν και υλοποιούν δράσεις που στοχεύουν στην επανάκαμψη της παραγωγικής βάσης της βιομηχανίας και της μεταποιητικής επιχείρησης. Στο πλαίσιο αυτό επεξεργάζεται και προτείνει πολιτικές για τη βελτίωση των δομών παραγωγής και παραγωγικότητας, για τον εξορθολογισμό των δημόσιων δαπανών στα έργα αναπτυξιακού χαρακτήρα, για την εφαρμογή σύγχρονων πρακτικών και μεθόδων στην επιχειρηματικότητα, την καινοτομία, την ανταγωνιστικότητα, τη συνεργατικότητα και την εξωστρέφεια των επιχειρήσεων.

Το «Φόρουμ Βιομηχανίας» συντονίζεται και λειτουργεί υπό την επιμέλεια της δεκαμελούς «Συντονιστικής Επιτροπής», υπό τον Γενικό Γραμματέα Βιομηχανίας και την οργανωτική υποστήριξη 4μελούς ομάδας που αποτελείται από εκπρόσωπο-συντονιστή του Γενικού Γραμματέα Βιομηχανίας και τρία (3) στελέχη των υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας.

Για την αποτελεσματική λειτουργία του «ΦΟΡΟΥΜ» δημιουργήθηκαν και λειτούργησαν έξι (6) Τομεακές Ομάδες Εργασίας, προκειμένου να διαμορφώσουν και να συμβάλλουν, μέσω των εισηγήσεών τους, στην εκπόνηση ενός ολοκληρωμένου πλαισίου προγραμματικών άμεσων και μεσοπρόθεσμων προτάσεων για τον αναπτυξιακό σχεδιασμό της χώρας στον τομέα της μεταποίησης και των συναφών προς αυτή υπηρεσιών. Το θεματικό αντικείμενο των Ομάδων Εργασίας αφορά :

- Τους Δυναμικούς Κλάδους της Βιομηχανίας
- Τη Βιομηχανία και Καινοτομία
- Την στήριξη Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων
- Την εξοικονόμηση Ενέργειας
- Τα Χρηματοδοτικά Εργαλεία, και
- Το Επιχειρηματικό Περιβάλλον

Η σύνθεση και ο αριθμός των μελών των «Ομάδων Εργασίας», ποικίλει αναλόγως με το θεματικό αντικείμενο του τομέα και με το εύρος του έργου που οι ομάδες αναλαμβάνουν.

Τα μέλη που συμμετέχουν στις ανωτέρω Ομάδες δεν αμείβονται για τη συμμετοχή τους.

Υπό την αιγίδα της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας θα πραγματοποιείται στις αρχές κάθε έτους δημόσια ανοικτή εκδήλωση για την ενημέρωση και προβολή του έργου του Φόρουμ Βιομηχανίας. Στην ανοικτή αυτή εκδήλωση θα γίνεται ο ετήσιος απολογισμός της Συντονιστικής Επιτροπής και των Ομάδων Εργασίας, σχετικά με την εφαρμογή των προτάσεων που υποβλήθηκαν, θα δημοσιεύονται οι επιλογές που υιοθετήθηκαν για την ανάκαμψη της βιομηχανίας και της εθνικής οικονομίας, θα καθορίζονται οι προσεχείς στόχοι που πρέπει να ικανοποιηθούν και θα ανακοινώνονται οι ενδεχόμενες εκτιμήσεις για την προσεχή τριετή περίοδο.

Στις εργασίες των ομάδων του ΦΟΡΟΥΜ συμμετείχαν:

A. Εκπρόσωποι των Υπουργείων:

- Οικονομικών
- Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
- Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων (ΓΓΕΤ)

B. Εκπρόσωποι των Υπουργών:

- Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού
- Υφυπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού αρμόδια για θέματα Βιομηχανίας

Γ. Εκπρόσωποι των Γενικών Γραμματέων:

- Βιομηχανίας
- Δημοσίων Επενδύσεων και Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ)

Δ. Υπηρεσιακοί παράγοντες των Διευθύνσεων της Γ.Γ.Β βιομηχανίας και της Γ.Γ.Εμπορίου:

- Βιομηχανικής και Επιχειρηματικής Πολιτικής
- Επιχειρηματικής Καινοτομίας και Νέων Τεχνολογιών
- Εφαρμογής Κανονισμών, Υποδομών και Ελέγχου
- Αδειοδότησης Επιχειρήσεων και Επιχειρηματικών Πάρκων
- Στήριξης ΜμΕ
- Γενικής Διεύθυνσης Αγοράς

Ε. Εκπρόσωποι των Φορέων:

- Ένωση Ελληνικών Τραπεζών
- Σύνδεσμος Επιχειρήσεων και Βιομηχανιών (ΣΕΒ)
- Σύνδεσμος Βιομηχανιών Βορείου Ελλάδας (ΣΒΒΕ)
- Σύνδεσμος Βιομηχανιών Πελοποννήσου και Δυτικής Ελλάδας (ΣΒΕΠΔΕ)
- Σύνδεσμος Βιομηχανιών Αττικής Πειραιώς (ΣΒΑΠ)
- Σύνδεσμος Βιομηχανιών Θεσσαλίας και Κεντρικής Ελλάδας (ΣΒΘΚΕ)
- Σύνδεσμος Βιομηχανιών Στερεάς Ελλάδας (ΣΒΣΕ)
- Ένωση Βιομηχανικών Καταναλωτών Ενέργειας (ΕΒΙΚΕΝ)
- Ελληνικός Σύνδεσμος Βιοτεχνών Βιομηχανιών Υποδημάτων
- Σύνδεσμος Κατασκευαστών Ετοίμων Ενδυμάτων
- Γενική Συνομοσπονδία Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας (ΓΣΕΒΕΕ)

- Ομοσπονδία «Ελληνικοί Σύνδεσμοι Νέων Επιχειρηματιών» (ΟΕΣΥΝΕ)
- ΕΤΒΑ ΒΙΠΕ Α.Ε
- Κεντρική Ένωση Επιμελητηρίων Ελλάδος (ΚΕΕΕ)
- Ένωση Περιφερειών Ελλάδας (ΕΝΠΕ)
- Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ)
- Κέντρο Τεχνολογικής Έρευνας Θεσσαλίας (ΚΤΕ Θεσσαλίας)

ΣΤ. Εκπρόσωποι Οργανισμών/Φορέων:

- Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας (ΟΒΙ)
- Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΚΑΠΕ)
- Εθνικό Σύστημα Ποιότητας (ΕΣΥΠ)
- ΕΒΕΤΑΜ
- Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας και Ανάπτυξης (ΕΤΕΑΝ)

Ζ. Εμπειρομνώμονες

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥΜ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

Από τις εργασίες των ομάδων του «ΦΟΡΟΥΜ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ» καταγράφηκε η υφιστάμενη κατάσταση και αναγνωρίστηκε η ανάγκη άμεσων παρεμβάσεων σε ένα ευρύ φάσμα πολιτικών.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ/ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ

ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Η **μεγάλη από-επένδυση** στα χρόνια της κρίσης, απειλεί τον παραγωγικό ιστό της χώρας και τις εναπομείνουσες θέσεις εργασίας. Ταυτόχρονα αφαιρεί κάθε δυνατότητα βιώσιμης βελτίωσης της δημοσιονομικής κατάστασης και στέρεας οικονομικής ανάπτυξης.

Είναι λοιπόν κρίσιμης και επείγουσας σημασίας η εκκίνηση μιας μεγάλης προσπάθειας **επενδυτικής κινητοποίησης σε παραγωγικές δραστηριότητες**, με στόχο τη δημιουργία σταθερών θέσεων εργασίας, μέσα από την εξωστρέφεια και τα εμπορεύσιμα προϊόντα, την καινοτομία, τις οικονομίες κλίμακας, και τη βελτίωση της εγχώριας προστιθέμενης αξίας. Η επενδυτική και παραγωγική κινητοποίηση θα συμβάλει με άμεσο τρόπο στη βελτίωση των επιδόσεων της μεταποίησης στην εθνική οικονομία και τη διεθνή παραγωγή. Μακροπρόθεσμα θα επιτρέψει την προσέγγιση των ευρωπαϊκών στόχων για τη Βιομηχανία, το Industry 4.0, και τη σύγκλιση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο (15% σήμερα) σε βάθος δεκαετίας.

Η παραγωγική ανασυγκρότηση και η αναζωογόνηση της εθνικής οικονομίας, περνάει μέσα από την **ανάκαμψη της ελληνικής βιομηχανίας και μεταποίησης** και την αύξηση του μεριδίου της στο ΑΕΠ. Μαζί με τις παραγωγικές επενδύσεις συνθέτουν το αναγκαίο βήμα για την αύξηση της απασχόλησης και την οικονομική και κοινωνική ευημερία.

Κεντρική επιδίωξη είναι η αύξηση της συνεισφοράς της βιομηχανίας στο ΑΕΠ **από το 9.5% που είναι σήμερα στο 13% σε βάθος δεκαετίας**. Για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός υπάρχει έκδηλη ανάγκη υλοποίησης ευρύτατου πλέγματος πολιτικών που θα **αλλάξουν τα δεδομένα** και θα αποτελέσουν τη βάση της παραγωγικής ανασυγκρότησης της χώρας.

Η βιομηχανία στην Ελλάδα, παρά την αποβιομηχάνιση που διαπιστώνεται, παραμένει **σημαντική για την εθνική οικονομία**. Είναι ο 3^{ος} μεγαλύτερος εργοδότης στη χώρα, περιλαμβάνει το μεγαλύτερο αριθμό επιχειρήσεων με περισσότερους από 100 εργαζόμενους, επιχειρήσεις σύγχρονες, διεθνώς ανταγωνιστικές και με σημαντική εξαγωγική δραστηριότητα.

Παρά την αρνητική επίπτωση της κρίσης στο σύνολο σχεδόν των μεγεθών της βιομηχανίας, η σύγκριση με τα ίδια μεγέθη του συνόλου της οικονομίας δείχνει ότι η βιομηχανία άντεξε καλύτερα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι το ποσοστό μεταβολής της ΑΠΑ της βιομηχανίας, σε τρέχουσες τιμές, την περίοδο 2009-2014 (-19,30%) σε σύγκριση με το ποσοστό μεταβολής της ΑΠΑ του συνόλου της οικονομίας (-26,20%) την ίδια περίοδο.

A. ΔΥΝΑΜΙΚΟΙ ΚΛΑΔΟΙ

Η ανάκαμψη της βιομηχανίας, η αναστροφή των αρνητικών ρυθμών ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας και η αύξηση του ΑΕΠ της χώρας, συνδέονται με **την ενίσχυση δυναμικών κλάδων της ελληνικής παραγωγικής βάσης** μέσα από την ενθάρρυνση και στήριξη των μεταποιητικών επιχειρήσεων για την ανάπτυξη προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας που θα συμβάλουν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας της ελληνικής βιομηχανίας και οικονομίας.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα έγκριτων μελετών, οι κλάδοι που διαθέτουν αναπτυξιακή δυναμική ώστε να αποτελέσουν τους βασικούς πυλώνες για την ανασυγκρότηση και ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας, είναι: **Ο τομέας της Αγροτοδιατροφής, η Χημική Βιομηχανία, Η Υγεία και Φαρμακευτική Βιομηχανία, ο Τομέας των Υλικών και Κατασκευών, ο Τομέας της Ενέργειας, ο Τομέας της Περιβαλλοντικής Βιομηχανίας, ο Τομέας των Πολιτιστικών και Δημιουργικών Βιομηχανιών, ο Τομέας των Τεχνολογιών Πληροφορικής & Επικοινωνιών (ΤΠΕ), ο Τομέας της Εφοδιαστικής Αλυσίδας και ο Τομέας της Μεταλλουργικής και Εξορυκτικής Βιομηχανίας.**

B. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Η ανάδειξη ενός νέου αναπτυξιακού υποδείγματος και παραγωγικού μοντέλου για την ανάπτυξη των ελληνικών επιχειρήσεων προϋποθέτει τη **βελτίωση του «Εθνικού Συστήματος Καινοτομίας».**

Η ανάπτυξη επιχειρηματικής καινοτομίας με υψηλή προστιθέμενη αξία, στη χώρα μας, επηρεάζεται από ελλείψεις και αδυναμίες στην εφαρμογή πολιτικών και μέτρων για την καινοτομική επιχειρηματικότητα, καθώς και από διοικητικά και γραφειοκρατικά εμπόδια. Είναι διαπιστωμένο ότι ενώ τα ελληνικά ΑΕΙ και ερευνητικά κέντρα εμφανίζουν υψηλές ερευνητικές επιδόσεις (βασική και εφαρμοσμένη έρευνα) που οφείλεται κυρίως στα Ευρωπαϊκά προγράμματα, η χώρα έχει χαμηλές επιδόσεις στην καινοτομική δραστηριότητα με χαρακτηριστικά χαμηλές δαπάνες για Ε&Α από τον ιδιωτικό τομέα. Διαπιστώνεται, επίσης, έλλειψη ουσιαστικής συνεργασίας και επικοινωνίας μεταξύ ερευνητικής κοινότητας και των παραγωγικών επιχειρήσεων και χρονίζουσα έλλειψη δομών και μηχανισμών για τη διασύνδεση αυτή. Τέλος, διαπιστώνεται ότι υπάρχει διαχρονική έλλειψη χρηματοδοτικών εργαλείων και κινήτρων ενώ το κόστος του χρήματος αποτελεί αντιαναπτυξιακό παράγοντα.

Γ. ΣΤΗΡΙΞΗ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜμΕ) αποτελούν το 99,9% του συνόλου των επιχειρήσεων της χώρας (690.000 επιχειρήσεις), από τις οποίες το 96,7% είναι πολύ μικρές επιχειρήσεις (1-9 άτομα), ενώ οι μεγάλες επιχειρήσεις ανέρχονται σε 400 περίπου (0,1% του συνόλου).

Από το σύνολο των ΜμΕ, το 8,4% (58.000 επιχειρήσεις) δραστηριοποιούνται στον τομέα της μεταποίησης. Το 95% των μεταποιητικών επιχειρήσεων στην Ελλάδα απασχολούν 1 έως 9 άτομα (πολύ μικρές επιχειρήσεις) ενώ οι μεγάλες επιχειρήσεις (πάνω από 250 άτομα) είναι το 0,2% επί του συνόλου.

Οι επιπτώσεις από την οικονομική κρίση, μετά το 2008, είναι πολύ σημαντικές και εμφανείς σε όλα τα μεγέθη της ελληνικής βιομηχανίας. Ο αριθμός των μεταποιητικών επιχειρήσεων μειώθηκε την περίοδο 2008-2013 κατά 32,1% (από 85.000 σε περίπου 58.000 επιχειρήσεις), και οι εργαζόμενοι κατά 33% (από 494.560 σε 332.000) ενώ η ΑΠΑ κατά 33,7% (από 16.794 σε 11.135 Εκατ. Ευρώ, σταθερές τιμές 2005) την περίοδο 2008-2014. Το ποσοστό συμμετοχής της ΑΠΑ της μεταποίησης στο ΑΕΠ της χώρας έφθασε το 2014 στο πολύ χαμηλό ποσοστό του 8,3%.

Η μεταποίηση είναι ο κύριος χώρος στα πλαίσια του οποίου η επιστημονική γνώση και έρευνα μετατρέπεται σε οικονομικό πλεονέκτημα, ο χώρος όπου η τεχνολογία εξελίσσεται και αποκτά οικονομική αξία. Από τη φύση της, η βιομηχανική παραγωγή χαρακτηρίζεται από υψηλούς ρυθμούς υιοθέτησης τεχνολογικών αλλαγών ενώ ταυτόχρονα αποτελεί βασική πηγή τεχνογνωσίας και καινοτομιών. Ο πρωταγωνιστικός ρόλος της μεταποίησης στην οικονομική επιτυχία των κρατών δεν εξαντλείται σε θέματα που αφορούν μόνο στην τεχνολογία και την παραγωγικότητα. Η μεταποίηση δημιουργεί ζήτηση για ενδιάμεσα προϊόντα τα οποία παράγονται από άλλες επιχειρήσεις ενώ παράλληλα ανοίγει νέους ορίζοντες για τους επιχειρηματίες που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στην παροχή υπηρεσιών προς τους καταναλωτές των (νέων) μεταποιητικών προϊόντων. Πράγματι, έχει υπολογιστεί ότι, **για κάθε 100 θέσεις εργασίας που δημιουργούνται στη μεταποίηση μπορεί να δημιουργηθούν από 60 έως 200 επιπλέον θέσεις εργασίας στην υπόλοιπη οικονομία.** (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2012)

Ακόμη πιο σημαντικό είναι ότι **τα προϊόντα της μεταποίησης είναι στο σύνολό τους διεθνώς εμπορεύσιμα αγαθά.** Με αυτή την έννοια, η μετάβαση μιας οικονομίας, όπως η ελληνική, από την εσωστρέφεια σε ένα νέο παραγωγικό πρότυπο με εξαγωγικό προσανατολισμό, **δεν νοείται χωρίς τη δυναμική παρουσία του τομέα της μεταποίησης.**

Δ. ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Η βιομηχανία είναι ο 3ος μεγαλύτερος καταναλωτής ενέργειας, μετά τις μεταφορές και τον κτιριακό τομέα, συμμετέχοντας με περίπου 18% στη συνολική τελική κατανάλωση ενέργειας. Η βιομηχανική πολιτική στον τομέα της ενέργειας στη μεταποιητική βιομηχανία αφορά όλους τους κλάδους παραγωγής και όλες τις επιχειρήσεις ανεξαρτήτως μεγέθους, τόσο στη Βιομηχανία Εντάσεως Ενέργειας όσο και στη μη ενεργοβόρο βιομηχανία.

Για την ανάκαμψη της ελληνικής βιομηχανίας και τη βελτίωση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της οικονομίας, στο πλαίσιο συμμόρφωσης με την κοινοτική πολιτική για την ενέργεια, είναι αναγκαία η διαμόρφωση **ολοκληρωμένης εθνικής ενεργειακής πολιτικής για τη βιομηχανία.**

Ε. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

Το ξεκίνημα μιας μεγάλης προσπάθειας επενδυτικής κινητοποίησης με έμφαση στο δευτερογενή τομέα της οικονομίας, με στόχο την εξωστρέφεια, την καινοτομία, τις οικονομίες κλίμακας και τη δημιουργία νέων σταθερών θέσεων εργασίας, είναι ζήτημα κρίσιμο και επείγουσας σημασίας για την ανάκαμψη της οικονομίας της χώρας. Απαιτείται μια νέα στρατηγική χρηματοδότησης των επενδύσεων που έχει ως στόχο να εντάξει στα παραδοσιακά χρηματοδοτικά εργαλεία, σύγχρονες πολιτικές κινήτρων (πχ φορολογικά, ανάπτυξης, απασχόλησης, εξαγωγών, R&D, κτλ) και νέων ανακυκλούμενων εργαλείων, με

ταυτόχρονη άρση των αντικινήτρων και των εμποδίων σε όλο το φάσμα επενδυτικής διαδικασίας.

ΣΤ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Πρωταρχικό ρόλο για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος διαδραματίζει το γενικό μακροοικονομικό περιβάλλον, με απαραίτητες προϋποθέσεις την εξασφάλιση συνθηκών σταθερότητας και ασφάλειας. Ειδικότερα, η βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος εξαρτάται από όλο το φάσμα των παρεμβάσεων ρυθμιστικού, φορολογικού και διοικητικού χαρακτήρα. Οι αναγκαίες επιμέρους δράσεις συνδέονται τόσο με την ενίσχυση της επιχειρηματικής δραστηριότητας των υφιστάμενων επιχειρήσεων όσο και με την εξάλειψη των σημαντικότερων εμποδίων για τη σύσταση / ίδρυση νέων επιχειρήσεων.

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ - ΜΕΤΡΑ – ΔΡΑΣΕΙΣ

A. ΔΥΝΑΜΙΚΟΙ ΚΛΑΔΟΙ

Η στήριξη και προώθησή τους απαιτεί **το σχεδιασμό συγκεκριμένων κινήτρων** προς τις ακόλουθες κατευθύνσεις:

- τη δημιουργία αλυσίδων αξίας μέσω συνεργατικών σχηματισμών και δικτυώσεων, ιδίως των δυναμικών ΜμΕ
- την υποστήριξη της εξαγωγικής τους δραστηριότητας και της παρουσίας τους στις διεθνείς αγορές,
- την ενθάρρυνση των παραγωγικών επενδύσεων στην καινοτομία για την παραγωγή προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας και νέες παραγωγικές διαδικασίες, μέσω οριζόντιων κινήτρων.
- την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών για ψηφιοποίηση των επιχειρήσεων και συνεργατικών σχημάτων και δικτύων, με στόχο τη βελτίωση των επιδόσεων των επιχειρήσεων και αξιοποίηση των δυνατοτήτων της έξυπνης βιομηχανίας (smart industry),
- τη βελτίωση και ανάπτυξη των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού τους,

Η εφαρμογή αυτών των κινήτρων απαιτεί **ειδικές ρυθμίσεις στα υφιστάμενα πλαίσια ενισχύσεων** (π.χ Αναπτυξιακός Νόμος) και **προγραμμάτων** του ΕΠΑνεΚ 2014-2020, που θα καλύπτουν τις κεφαλαιακές ανάγκες των επιχειρήσεων και συνεργατικών σχημάτων και δικτύων με **σύγχρονα και ευέλικτα χρηματοδοτικά εργαλεία**, όπως:

- ειδικά σχεδιασμένες πρωτοβουλίες δράσεις και μέτρα του ΕΠΑνεΚ (2014-2020), τόσο σε οριζόντιο όσο και σε κλαδικό επίπεδο καθώς και ρυθμίσεις του νέου Αναπτυξιακού Νόμου, που μπορούν να αποτελέσουν ένα εξειδικευμένο-στοχευμένο εργαλείο για τη στήριξη επιχειρήσεων των δυναμικών κλάδων,
- οριζόντια φορολογικά και άλλα κίνητρα που θα δημιουργούν σταθερό επενδυτικό περιβάλλον για την ενθάρρυνση παραγωγικών επενδύσεων,

- Ευρωπαϊκά Προγράμματα (Horizon 2020, COSME, ERASMUS PLUS κλπ.), όπως και το πακέτο JUNCKER,
- νέες δομές (π.χ. Επενδυτικό Ταμείο ή Αναπτυξιακή Τράπεζα, αξιοποίηση του ΕΤΕΑΝ, κλπ.) και νέα σύγχρονα χρηματοδοτικά εργαλεία (π.χ. micro-finance, crowd funding κλπ.) που θα δώσουν στις επιχειρήσεις τη δυνατότητα πρόσβασης στη ρευστότητα, με βάση ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια.

B. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Προτείνονται μέτρα για τη δημιουργία ενός σταθερού και φιλικού προς την επιχειρηματικότητα περιβάλλοντος που θα ενισχύει μέσο- και μακροπρόθεσμα καινοτομικά εγχειρήματα, ειδικότερα από τις ΜμΕ, στα ακόλουθα πεδία:

1. Θεσμικά Θέματα, όπως

- Νομοθετικές παρεμβάσεις, όπως εναρμόνιση με κοινοτικά πρότυπα σε θέματα διανοητικής, πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας, άρση νομικών αντιφάσεων και καθυστερήσεων που εμποδίζουν την ομαλή εξέλιξη καινοτομικών εγχειρημάτων, μείωση της γραφειοκρατίας σε θέματα συνεργασιών και απλοποίηση των διαδικασιών εξόδου από συνεργασίες,
- Αλλαγή και συμπλήρωση του θεσμικού πλαισίου για την πλήρη αξιοποίηση του ερευνητικού δυναμικού στα πλαίσια σχηματισμού ευέλικτων συνεργασιών (επιχειρήσεων – ερευνητών)
- Ισχυροποίηση και συντονισμός ενεργειών της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας με τη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας για θέματα έρευνας, ανάπτυξης, τεχνολογίας, καινοτομίας και επιχειρηματικής καινοτομίας.
- Ρύθμιση του φορολογικού πλαισίου ώστε να αναπτυχθούν οι ιδιωτικές επενδύσεις στην ερευνητική δραστηριότητα και οι επενδύσεις επιχειρηματικής καινοτομίας

2. Διοικητικά - οργανωτικά θέματα, όπως

- Ανάπτυξη Εθνικής Στρατηγικής για ολοκληρωμένη διαχείριση και προστασία της βιομηχανικής, δημιουργικής και πνευματικής ιδιοκτησίας,
- Δημιουργία συμπράξεων, συνεργειών και δικτύων καινοτομίας μεταξύ παραγωγικών, κοινωνικών και επαγγελματικών φορέων,
- Συγκρότηση **Δικτύου Ανάπτυξης Καινοτομίας** με στόχους: α) την οργάνωση του οικοσυστήματος καινοτομίας της χώρας, β) την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των βασικών πρωταγωνιστών (επιχειρήσεις, ερευνητικοί φορείς) και γ) τη βελτίωση των δεξιοτήτων για καινοτομία της επιχειρηματικής και ερευνητικής κοινότητας (Κοινή πρόταση ΣΕΒ, ΣΒΒΕ, ΣΒΘΚΕ, ΣΕΒΠΔΕ, ΣΒΑΠ).
- Δημιουργία **πλατφόρμας ανοιχτής καινοτομίας**, μέσω της οποίας οι ελληνικές δυναμικές και φιλόδοξες μικρομεσαίες επιχειρήσεις μπορούν να απευθυνθούν σε εξωτερικούς εμπειρογνώμονες από την ακαδημαϊκή κοινότητα για να εξελίξουν μια επιχειρηματική ιδέα ή να βρουν απαντήσεις σε τεχνικά θέματα έρευνας και καινοτομίας.
- Αξιοποίηση, ισχυροποίηση, βελτίωση, μετεξέλιξη των υφιστάμενων δομών για την διασύνδεση των δημόσιων ερευνητικών κέντρων με την επιχειρηματικότητα,
- Δημιουργία μηχανισμού επιστημονικής και τεχνολογικής διαμεσολάβησης για τη διασύνδεση της έρευνας με τον τοπικό και εθνικό παραγωγικό ιστό,

- Δημιουργία **τεχνοβλαστών** στα πρότυπα της διεθνούς εμπειρίας και των καλών πρακτικών, ώστε να παραμείνει στη χώρα το Ανθρώπινο Δυναμικό που δημιούργησε τις ιδέες / προϊόντα.

3. Χρηματοδοτικά μέσα – Χρηματοδοτικά εργαλεία, όπως

- Ενεργοποίηση του «Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας & Τεχνολογίας (ΕΣΕΤ)» και ενίσχυση χρηματοδότησης της καινοτομίας από συνδυασμό ιδιωτικών, δημοσίων και κοινοτικών πόρων (δράση που ήδη υλοποιείται από τη ΓΓΕΤ του Υπουργείου Παιδείας).
- Ανάπτυξη εξειδικευμένων χρηματοοικονομικών εργαλείων και ταμείων συνδεδεμένων με συγκεκριμένους τεχνολογικούς τομείς ή οικονομικούς κλάδους.
- Χρήση των Δημόσιου Χαρακτήρα Συμβάσεων ως ισχυρό εργαλείο υποστήριξης επιχειρηματικής καινοτομίας, Ελληνικών προτύπων και νέων επιχειρηματικών τάσεων,
- Σύσταση **Κοινοπραξιών Καινοτομίας** για επιλεγμένες ομάδες τεχνολογιών αιχμής που αντικρίζουν συγκεκριμένες αναδυόμενες αγορές.
- Χρήση του ΕΣΠΑ και των Κοινοτικών Κονδυλίων, ώστε να υπάρξουν στοχευμένες προκηρύξεις χρηματοδότησης «καινοτόμων μεταποιητικών δραστηριοτήτων»,
- Εξειδίκευση χρηματοπιστωτικών / οικονομικών εργαλείων ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης ή με την ειδική φύση και τα χαρακτηριστικά του κλάδου ή οικογένειας τεχνολογιών (financial engineering),
- Παροχή ενισχύσεων σε Νεοφυείς επιχειρήσεις καθ' όλο το κύκλο ανάπτυξης προϊόντων / υπηρεσιών και όχι μόνο στην αρχή.

4. Τεχνικές – τεχνοκρατικές παρεμβάσεις, όπως

- Ανάπτυξη μηχανισμών και δομών τεχνολογικής και επιχειρηματικής πληροφόρησης, μεταφοράς γνώσης και ανάδειξης προτεραιοτήτων, για αναπτυσσόμενες τεχνολογικές αγορές ελληνικού ενδιαφέροντος,
- Δυνατότητα μεταφοράς τεχνολογικής και επιστημονικής κωδικοποιημένης επιχειρησιακής γνώσης από και προς τις επιχειρήσεις και τα ερευνητικά / ακαδημαϊκά κέντρα,
- Ανάπτυξη και εξυπηρέτηση Εθνικής Στρατηγικής για την αξιοποίηση της τυποποίησης / προτυποποίησης και των εθνικών προτύπων για την υποστήριξη της επιχειρηματικότητας, της έρευνας / καινοτομίας και της ανταγωνιστικότητας,
- Ενδυνάμωση Ανθρώπινου Δυναμικού και Ενίσχυση Δεξιοτήτων Διαχείρισης και Ανάπτυξης Καινοτομίας,
- Ανάπτυξη και υποστήριξη Εθνικής Στρατηγικής και μηχανισμών για τη δημιουργία και ενδυνάμωση συνεργατικών σχηματισμών, επιχειρηματικών συνεργασιών και δικτύων και αλυσίδων προστιθέμενης αξίας που θα αξιοποιούν το σύνολο των «παικτών» που ενέχονται σε δεδομένο καινοτομικό εγχείρημα (επιχειρήσεις, ΜμΕ, ακαδημαϊκά ιδρύματα κτλ.).

Γ. ΣΤΗΡΙΞΗ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Οι προτάσεις για την αναπτυξιακή πολιτική στις ΜμΕ επικεντρώνονται:

I. Στην αντιμετώπιση του θέματος της πρόσβασης των ΜμΕ στη χρηματοδότηση και βελτίωση της ρευστότητας των επιχειρήσεων, όπως:

- ο συντονισμό σε εθνικό επίπεδο των διαθέσιμων χρηματοδοτικών εργαλείων και συγχρονισμό τους με προγράμματα ενισχύσεων για ΜμΕ
- ο δημιουργία κατάλληλου θεσμικού πλαισίου για νέα εργαλεία στοχευμένα στις ΜμΕ και την επιχειρηματικότητα
- ο επιτάχυνση της αποπληρωμής οφειλών προς ΜμΕ για βελτίωση της ρευστότητάς τους,

II. Στη δημιουργία δομών και υποδομών για την ενημέρωση και διάχυση των πληροφοριών στις ΜμΕ και την υποστήριξη των αναπτυξιακών τους αναγκών, όπως:

- ο δημιουργία δικτύου υποστηρικτικών & συμβουλευτικών δομών ΜμΕ & επιχειρηματικότητας (π.χ τυποποίηση-πιστοποίηση, πατέντες, καινοτομία, κ.α.)
- ο αναβάθμιση της λειτουργίας του «Εθνικού Παρατηρητηρίου ΜμΕ & Επιχειρηματικότητας»

III. Στην ενθάρρυνση συνεργατικών επιχειρηματικών σχημάτων (αλυσίδες αξίας, clusters, παραγωγικά δίκτυα κλπ), μέσω προγραμμάτων και δράσεων ενισχύσεων για ΜμΕ, όπως:

- ο ενθάρρυνση - μέσω προγραμμάτων, πρωτοβουλιών και στοχευμένων δράσεων- της σύστασης και ενίσχυσης συνεργατικών επιχειρηματικών σχημάτων, όπως οι αλυσίδες αξίας, τα clusters, τα παραγωγικά δίκτυα που ενδυναμώνουν την παρουσία τους τόσο στην εγχώρια, όσο και τη διεθνή αγορά μέσω της δημιουργίας νέων εμπορεύσιμων προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας, της σύνδεσης επιχειρήσεων & καινοτομίας, της εξωστρέφειας και Διεθνοποίησης, της μείωσης του ενεργειακού & περιβαλλοντικού τους αποτυπώματος.

IV. Στη βελτίωση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού, όπως:

- ο εκπαίδευση για ψηφιακές τεχνολογίες σε όλα τα επίπεδα λειτουργίας των επιχειρήσεων (σχεδιασμός προϊόντων, παραγωγή, διακίνηση, εξαγωγές κλπ) για να βελτιωθεί το «ψηφιακό έλλειμμα» των επιχειρήσεων, ιδίως των ΜμΕ.
- ο αναβάθμιση της Τεχνικής & Επαγγελματικής Εκπαίδευσης για την στελέχωση των επιχειρήσεων με εκπαιδευμένο τεχνικό προσωπικό,
- ο έμφαση στην Επιχειρηματική Εκπαίδευση και στη δημιουργία κουλτούρας επιχειρηματικότητας σε όλες τις βαθμίδες της

V. Στις Κλαδικές παρεμβάσεις, όπως:

- ο ενίσχυση επιχειρηματικών και επενδυτικών πρωτοβουλιών στους εννέα (9) παραγωγικούς κλάδους προτεραιότητας μέσω οριζόντιων και κλαδικών προγραμμάτων και δράσεων,
- ο σύνδεση μεταποιητικών ΜμΕ με τον τουρισμό και πολιτισμό μέσω δικτύων και αλυσίδων αξίας,
- ο προώθηση της καινοτομικής νεοφυούς επιχειρηματικότητας, μέσω στοχευμένων παρεμβάσεων και ενισχύσεων.

VI. Στη βελτίωση Υποδομών Ποιότητας και πνευματικής ιδιοκτησίας

Οι υποδομές Ποιότητας ΕΣΥΠ και ΕΒΕΤΑΜ (Τυποποίηση, Διαπίστευση, Μετρολογία, Πιστοποίηση, Εργαστηριακές Δοκιμές), όπως και αυτές που σχετίζονται με θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας (ΟΒΙ), αποτελούν καθοριστικούς παράγοντες στην επιβεβαίωση της συμμόρφωσης των προϊόντων προς τις ευρωπαϊκές και διεθνείς προδιαγραφές και πρότυπα. Επομένως, η αναβάθμιση και βελτίωση των εθνικών υποδομών Ποιότητας και Πνευματικής Ιδιοκτησίας για την ενημέρωση, πληροφόρηση, όπως και την υποστήριξη των αναγκών των ΜμΕ αποτελούν βασική προτεραιότητα στη νέα προγραμματική περίοδο.

VII. Στις παρεμβάσεις σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, όπως:

- ο αξιοποίηση των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων για ΜμΕ με έμφαση στην ενημέρωση, πληροφόρηση και συντονισμό των φορέων, όπως και στην παροχή συμβουλευτικής στις επιχειρήσεις για τη συμμετοχή τους σ' αυτά,
- ο αξιοποίηση των Δημοσίων Συμβάσεως ως αναπτυξιακού εργαλείου για την αξιοποίηση των δυνατοτήτων για τις εγχώριες ΜμΕ,
- ο ενίσχυση των μηχανισμών Εποπτείας & Ελέγχου Αγοράς Βιομηχανικών Προϊόντων μέσω ενημέρωσης, πληροφόρησης και βελτίωσης του θεσμικού πλαισίου για τη διασφάλιση του ισότιμου ανταγωνισμού,
- ο ολοκλήρωση του πλαισίου για την Πιστοποίηση των Τεχνικών Επαγγελματιών.

Δ. ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Η διαμόρφωση **ολοκληρωμένης εθνικής ενεργειακής πολιτικής για τη βιομηχανία**, η οποία θα εστιάζεται στα εξής:

- μείωση του ενεργειακού κόστους και επανεκτίμηση των επιβαρύνσεων στο κόστος ενέργειας για την ενίσχυση της εξωστρέφειας και της διεθνούς ανταγωνιστικότητας
- εξορθολογισμό της φορολογικής πολιτικής στην κατανάλωση ενέργειας και των ρυθμιζόμενων χρεώσεων
- άρση των στρεβλώσεων ή/και αλλαγή του υφιστάμενου μοντέλου οργάνωσης των εγχώριων αγορών ενέργειας, για ενίσχυση του ανταγωνισμού
- σχεδιασμό των αγορών διασφάλισης ισχύος κατά τα ευρωπαϊκά πρότυπα, ώστε να εξασφαλιστεί η σταθερότητα του συστήματος χωρίς τη χρήση επιδοτήσεων
- ανάπτυξη νέων εργαλείων χρηματοδότησης, κρατικών ενισχύσεων (π.χ φορολογικές απαλλαγές, χρηματοδότηση από τρίτους, κ.ά.) και παροχής κινήτρων προς μείωση του κόστους ενέργειας, με κριτήριο την παραγωγή προστιθέμενης αξίας στην εθνική οικονομία αλλά και συμμόρφωση με την ευρωπαϊκή νομοθεσία
- ενθάρρυνση επενδύσεων, ιδιαίτερα για τις ΜΜΕ, σε τεχνολογίες βελτίωσης ενεργειακής αποδοτικότητας και μείωσης του ενεργειακού αποτυπώματος
- υποστήριξη και οργάνωση των διαδικασιών διάγνωσης, ελέγχου και πιστοποίησης της ενεργειακής αποδοτικότητας και ανάπτυξη και εφαρμογή Συστημάτων Διαχείρισης Ενέργειας σύμφωνα με το Διεθνές πρότυπο ISO 50001.

Για τη **Βιομηχανία εντάσεως ενέργειας** προτείνονται:

ΑΜΕΣΑ ΜΕΤΡΑ για τη μείωση κόστους ενέργειας, όπως: Μείωση των ρυθμιζόμενων χρεώσεων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή (ΕΤΜΕΑΡ, τέλος λιγνίτη, ρήτρα CO₂), απαλλαγή από ΕΦΚ ηλεκτρικής ενέργειας συγκεκριμένων βιομηχανικών διεργασιών και κατάργηση της διάκρισης στο ύψος του συντελεστή ΕΦΚ ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ Μέσης Τάσης και Υψηλής Τάσης, δραστική μείωση του συντελεστή ΕΦΚ στο φυσικό αέριο για βιομηχανίες, καθώς και εφαρμογή χαμηλών χρεώσεων στα τιμολόγια μεταφοράς αερίου, κ.α.

ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΑ ΜΕΤΡΑ για το άνοιγμα της αγοράς ενέργειας, όπως για: το πραγματικό άνοιγμα της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας με την κατάργηση του υποχρεωτικού ροοί το αργότερο έως το τέλος 2017, το πραγματικό άνοιγμα της αγοράς φυσικού αερίου, τη στήριξη για την χρήση όλων των εγχώριων πηγών ενέργειας και ειδικά για λιγνίτη, νερά και λοιπές ΑΠΕ.

Για τη Βιομηχανία χαμηλής εντάσεως ενέργειας προτείνονται:

ΑΜΕΣΑ ΜΕΤΡΑ για τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας, όπως: επέκταση των δικτύων διανομής συμβατικής και εναλλακτικής ενέργειας στην περιφέρεια της χώρας και κυρίως στα νησιά, προτεραιότητα στη χρηματοδοτική στήριξη επενδυτικών σχεδίων των ΜΜΕ για εξοικονόμηση ενέργειας και αύξηση της ενεργειακής αποδοτικότητας, σχεδιασμό και υποστήριξη δράσεων για την εφαρμογή Βέλτιστων Διαθέσιμων Τεχνικών, δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού των ΜμΕ σε θέματα ενεργειακής διαχείρισης.

ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΑ ΜΕΤΡΑ, όπως: ανάπτυξη και εφαρμογή Συστημάτων Ενεργειακής Διαχείρισης και διαδικασιών πιστοποίησης (πρότυπο ISO 50001:2011), ενθάρρυνση ανάπτυξης της κυκλικής οικονομίας για την αξιοποίηση μεθόδων ολοκληρωμένης διαχείρισης αποβλήτων, παροχή οικονομικών κινήτρων για την κάλυψη του κόστους ενεργειακού ελέγχου με δημιουργία μηχανισμού παρακολούθησης και αξιολόγησης της καταναλισκόμενης ενέργειας, χρήση υφιστάμενων χρηματοδοτικών εργαλείων (ΕΣΠΑ προγραμματικής περιόδου 2014-2020 και νέος αναπτυξιακός νόμος) και ανάπτυξη νέων χρηματοδοτικών εργαλείων όπως π.χ. δημιουργία ταμείου χρηματοδότησης μέσω ανακυκλούμενων κεφαλαίων για επενδύσεις και παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας κατόπιν ενεργειακών ελέγχων.

Ε. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

Στο πλαίσιο της νέας στρατηγικής, είναι αναγκαία μέτρα για:

**Βελτίωση της Ρευστότητας και Διαθεσιμότητα Κεφαλαίων Κίνησης
Λειτουργία Σύγχρονων Μηχανισμών Χρηματοδότησης Επενδύσεων
Διαφανής Λειτουργία Μηχανισμών Χρηματοδότησης Επενδύσεων**

Ειδικότερα προτείνονται παρεμβάσεις για:

1. Επανεκκίνηση Βιομηχανίας.

Ρυθμίσεις δανείων και βελτίωση της κεφαλαιακής διάρθρωσης των επιχειρήσεων

2. Χρηματοδότηση πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων μεταποιητικών επιχειρήσεων και νέων επιχειρήσεων

• Χρηματοδότηση πολύ μικρών μεταποιητικών επιχειρήσεων

Μικρού ύψους κεφαλαιακές ανάγκες που μπορούν να χρηματοδοτηθούν ενδεικτικά από το ΕΤΕΑΝ, με Πόρους του ΕΣΠΑ και εθνικούς Πόρους. Η χρηματοδότηση των πολύ μικρών

επιχειρήσεων, όπως και των νεοφυών επιχειρήσεων απαιτεί την άμεση δημιουργία θεσμικού πλαισίου μικρο-χρηματοδότησης (micro-finance), που είναι ένα μη τραπεζικό εργαλείο με ευρύτατη χρήση σε όλες τις χώρες της ΕΕ.

- **Χρηματοδότηση Μικρών & Μεσαίων Επιχειρήσεων**

Προκειμένου να ενισχυθεί η ρευστότητά τους, θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί συνδυασμός των διαθέσιμων εργαλείων και οικονομικών πόρων. Για τις μεσαίες, θα πρέπει να υπάρξει σχεδιασμός και άλλων εργαλείων χρηματοδοτικής τεχνικής σε συνδυασμό και με μεγαλύτερη εμπλοκή του τραπεζικού συστήματος στη χρηματοδότησή τους, π.χ. η δημιουργία Αναπτυξιακής Τράπεζας Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων ή Ταμείου.

- **Χρηματοδότηση νέων & νεοφυών επιχειρήσεων**

Δημιουργία ενός σύγχρονου θεσμικού πλαισίου που θα δημιουργεί ευνοϊκό περιβάλλον για την ανάπτυξη μορφών χρηματοδότησης όπως τα κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου (Venture Capital Funds) και ο θεσμός του crowd funding που αποτελούν τις σύγχρονες εκδοχές χρηματοδότησης αυτής της κατηγορίας επιχειρήσεων.

3. Χρηματοδότηση της ανασυγκρότησης και ανάπτυξης των βιομηχανικών επιχειρήσεων μέσω ΕΣΠΑ 2014-2020 και Αναπτυξιακού Νόμου - Ευρωπαϊκά Προγράμματα για ΜμΕ και Νεοφυή Επιχειρηματικότητα

Ο Αναπτυξιακός Νόμος της χώρας μαζί με τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 αποτελούν τα κύρια εργαλεία που θα οδηγήσουν στην επανεκκίνηση της Ελληνικής Οικονομίας και στην προσέλκυση επενδύσεων με αποτέλεσμα την επίτευξη σταθερών θετικών ρυθμών ανάπτυξης και δημιουργία σταθερών θέσεων εργασίας. Παράλληλα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις ΜμΕ, τη Νεοφυή Επιχειρηματικότητα και την Καινοτομία υλοποιεί ειδικά Προγράμματα, όπως το HORIZON 2020, το COSME 2014-2020, το ERASMUS PLUS για επιχειρηματικότητα και νεοφυείς επιχειρήσεις (start-ups).

Για την αποτελεσματική λειτουργία τόσο των υφιστάμενων όσο και των νέων χρηματοδοτικών εργαλείων (εθνικών και ευρωπαϊκών) απαιτείται η συγκρότηση ενός συντονιστικού οργάνου που θα παρακολουθεί τη λειτουργία και την αποτελεσματικότητα τους και ενός δικτύου ενημέρωσης, πληροφόρησης και παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις και ιδίως τις ΜμΕ, για τις δυνατότητες και τη χρήση τους.

4. Ταχεία ενθάρρυνση των παραγωγικών επενδύσεων κάθε μεγέθους, όπως:

- **Οριζόντια ενθάρρυνση των οικονομικά αποδοτικών επενδύσεων** μεσαίας και μεγαλύτερης κλίμακας με μεγάλη εγχώρια προστιθέμενη αξία, **ενθάρρυνση εμβληματικών επενδύσεων και επενδύσεων σε επιταχυντές της ανάπτυξης** (Επενδύσεις στην έρευνα, στην τεχνολογική ανάπτυξη και στην καινοτομία, Εγκατάσταση στην Ελλάδα επιχειρηματικών κέντρων όπως κέντρων logistics, μονάδων κοινών υπηρεσιών R&D, κτλ.)
- **Άρση αντικινήτρων για την αναστροφή του επενδυτικού κλίματος** (π.χ. Φορολογικός έλεγχος των ανελέγκτων χρήσεων, Σύσταση περιφερειακών επιτροπών επίλυσης εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων)
- **Ταχύτερες και διαφανείς διαδικασίες** ένταξης, ελέγχου και πιστοποίησης των επενδύσεων,
- **Αποτελεσματικός σχεδιασμός, συντονισμός και παρακολούθηση της δημόσιας χρηματοδότησης** μέσα από τη δημιουργία ανεξάρτητου συντονιστικού μηχανισμού (πχ επενδυτικού ταμείου).

ΣΤ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Οι δράσεις για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος θα αναπτυχθούν στους παρακάτω άξονες:

1) Αδειοδότηση οικονομικών δραστηριοτήτων

α) Μεγάλο μέρος των αναφερθέντων προβλημάτων θα εξαλειφθεί με την πλήρη εφαρμογή του Ν.4262/2014. Άμεση ανάγκη έκδοσης των κανονιστικών πράξεων που προβλέπονται από αυτόν καθώς και των τροποποιήσεων του, όπου απαιτούνται, ώστε να καταστεί δυνατή η εφαρμογή του το ταχύτερο δυνατό.

β) Επιπλέον προτείνεται η ανάληψη νομοθετικής πρωτοβουλίας για την συντόμευση του χρόνου και την απλοποίηση της αδειοδότησης των οικονομικών δραστηριοτήτων ειδικά εντός των Οργανωμένων Υποδοχέων Δραστηριοτήτων, με δεδομένο ότι οι Οργανωμένοι Υποδοχείς Δραστηριοτήτων, ως υπερκείμενοι των εντός αυτών οικονομικών δραστηριοτήτων, είναι ήδη αδειοδοτημένοι.

2) Χωροταξικό / Επιχειρηματικά Πάρκα

Άμεση ενεργοποίηση του άρθρου 6, παρ.1δ του Ν.4269/2014.

Έκδοση νομοθετικής ρύθμισης για το θέμα της μη συμβατότητας μεταξύ των όρων δόμησης που προβλέπονται από τα κατά τόπον σχέδια χρήσεων γης τοπικού επιπέδου (ΓΠΣ, ΣΧΟΟΑΠ, ΖΟΕ κλπ) και των όρων δόμησης του άρθρου 52 του Ν.3982/2011, όταν πρόκειται να ιδρυθεί Επιχειρηματικό Πάρκο σε περιοχή όπου υπάρχουν τέτοια σχέδια.

Διερεύνηση της δυνατότητας, λαμβανομένης υπόψη της οικονομικής κρίσεως και ενόψει της επικείμενης τροποποίησης του Προεδρικού Διατάγματος για την κατηγοριοποίηση των χρήσεων γης, να επιτρέπονται μέσα στο αστικό ιστό (στην περιοχή Γενικής Κατοικίας), πέραν των επαγγελματικών εργαστηρίων, και δραστηριότητες χαμηλής όχλησης μεγαλύτερου μεγέθους.

Διερεύνηση της δυνατότητας να επιτρέπεται μέσα στους Οργανωμένους Υποδοχείς Δραστηριοτήτων της Αττικής, η ίδρυση νέων δραστηριοτήτων μέσης όχλησης.

Έκδοση νομοθετικής ρύθμισης για το θέμα της υποχρεωτικής χωροθέτησης ενός τουλάχιστον Επιχειρηματικού Πάρκου, εκτάσεως προσδιορισμένης με οικονομοτεχνικά κριτήρια κατά περίπτωση Δήμου, π.χ. 1000 στρ., εντός των διοικητικών ορίων κάθε Δήμου.

το θεσμικό πλαίσιο χωροθέτησης και ανάπτυξης των Οργανωμένων Υποδοχέων Δραστηριοτήτων, παρά τις σημαντικές βελτιώσεις που έχουν γίνει με το Τρίτο Μέρος του Ν.3982/2011, παρουσιάζει προβλήματα και απαιτούνται βελτιώσεις. Στο Παράρτημα Β παρουσιάζονται αναλυτικά οι κατευθύνσεις και τα μέτρα για την απαιτούμενη βελτίωση του υφιστάμενου πλαισίου αδειοδότησης Επιχειρηματικών Πάρκων (Ν. 3982/2011) και επιπλέον ολοκληρωμένη πρόταση που κατατέθηκε για τα Επιχειρηματικά Πάρκα Εξυγίανσης.

Προτείνεται η τροποποίηση του άρθρου 51 του Ν.3982/2011 «Επιχορήγηση έργων υποδομής Επιχειρηματικών Πάρκων» έτσι ώστε να εκδίδονται προκηρύξεις κάθε χρόνο και να υπάρχει ενιαίο ποσοστό επιχορήγησης για όλη τη Χώρα. Απαιτείται η αύξηση του διαθέσιμου προϋπολογισμού στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο (ΕΠΑνΕΚ).

3) Πολιτική ποιότητας / εποπτεία της αγοράς

Σε εθνικό επίπεδο είναι σημαντικό να αναγνωριστεί η αξία και η χρησιμότητα της τυποποίησης και των προτύπων ως μέσων υποστήριξης της επιχειρηματικότητας, της

έρευνας / καινοτομίας και της ανταγωνιστικότητας, να καθοριστεί σχετική Εθνική Στρατηγική και να δρομολογηθούν συγκεκριμένες δράσεις για την υλοποίηση της.

Σημαντική θα είναι η αναμόρφωση του συστήματος εποπτείας της αγοράς των βιομηχανικών προϊόντων με τη θεσμοθέτηση ενός ενιαίου, αποκεντρωμένου, διαφανούς και αποτελεσματικού συστήματος εποπτείας αγοράς για όλα τα βιομηχανικά προϊόντα (εναρμονισμένου ή μη τομέα, συμπεριλαμβανομένων και των καταναλωτικών), με στόχο: τη διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος (υγεία και ασφάλεια των καταναλωτών και των χρηστών, υγεία και ασφάλεια στο χώρο εργασίας, προστασία του περιβάλλοντος), την εξασφάλιση της εύρυθμης και ομαλής λειτουργίας της αγοράς, τη δημιουργία συνθηκών υγιούς και ισότιμου ανταγωνισμού μεταξύ των επιχειρήσεων και την εξάλειψη του αθέμιτου ανταγωνισμού.

